

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/301/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812206964
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812206964.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 proti žalovanému: F. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX R. XX, o zaplatenie 206,69 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 74,28 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z uvedenej sumy od 16.7.2010 až do dňa zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 206,69 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 16.7.2010 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy č. A3325857 zo dňa 3.11.2007 a zmluvy č. A3799815 zo dňa 27.6.2008 vypožičal žalovanej 2 ks SIM kariet, ktoré jej umožňovali využívať telekomunikačné služby žalobcu. Pri uzavretí dodatku k zmluve č. A3799815 jej odpredal mobilný telefón značky Sagem my511X za akciovú kúpnu cenu 0,03 eur. Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných za obdobie od 15.4.2010 do 15.5.2010, porušila zmluvné povinnosti a je povinná v zmysle uvedených dodatku k zmluve zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 331,94 eur. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 1.7.2010 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty a vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne ukončil platnosť zmlúv. Žalovaná na pokus o pokonávku reagovala čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby vo výške 50,65 eur. Žalobca následne v časti zmluvnej pokuty za mobilný telefón zakúpený žalovanou, trvale upustil od vymáhania v časti, ktorá prevyšuje rozdiel medzi akciovou cenou a predajnou cenníkovou cenou mobilného telefónu, na základe čoho tak žiadal súd, aby zaviazal žalovanú na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 132,41 eur. Na záver uviedol, že jeho pohľadávka voči žalovanej ku dňu podania žaloby pozostáva z neuhradených služieb vo výške 74,28 eur a z nároku na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 132,41 eur, t.j. celkom sumu 206,69 eur.

Žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadрила.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, prehľadom faktúr, dokladom o akciovej a predajnej cene telefónu, Zmluvou o pripojení č. A3325857 zo dňa 3.11.2007, Zmluvou o pripojení č. A3799815 zo dňa 27.6.2008, Dodatkom k zmluve o pripojení a prílohou č.1 Dodatku k

zmluve, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických prostredníctvom verejnej telefónnej siete, pokusom o pokonávku zo dňa 1.7.2010 a kópiou doručky, opisom faktúr č. 8787358812, č. 8537602913, č. 8786853047, č. 1007035023, č. 8786346641, písomným podaním žalobcu zo dňa 17.4.2013. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Zo zmluvy o pripojení č. A3799815 zo dňa 27.6.2008 uzavretej medzi účastníkmi tohto konania vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 100 Sk a služby: Blokovanie hovorov na ATX do 30 Sk, Blokovanie hovorov na ATX nad 30 Sk, Roaming - s blokovaním prichádzajúcich hovorov v roamingu. Žalobca poskytol žalovanej 1 kus SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo: XXXXXXXXXX.

Na základe dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 26.10.2009 poskytol žalobca žalovanej mobilný telefón Sony Ericsson W205 za kúpnu cenu 9,00 eur.

Zo zmluvy o pripojení č. A4860700 zo dňa 21.1.2010 uzavretej medzi účastníkmi tohto konania vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Volania do všetkých sietí 100.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení č. A4860700 zo dňa 21.1.2010 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi žalobcom a žalovanou vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Sagem my511X, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 1 Sk. Žalovaná sa zaviazala splniť povinnosti jej vyplývajúce z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ňou zakúpený akciový mobilný telefón vo výške uvedenej v Článku 1 bode 1.2, ako aj Poplatok vo výške 349 Sk uvedený v Článku 1 bod 1.5 a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 236,80 Sk, a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2 bod. 2.5 sa žalovaná zaviazala za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3 a 2.4 tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10.000 Sk. V zmysle bodu 2.3 tohto článku sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Zo zmluvy o pripojení č. A3325857 zo dňa 3.11.2007 uzavretej medzi účastníkmi tohto konania vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 60 a služby: CLIP, Blokovanie hovorov na ATX do 30 Sk, Blokovanie hovorov na ATX nad 30 Sk, Roaming - bez blokovania prichádzajúcich hovorov v roamingu. Žalobca poskytol žalovanej 1 kus SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo: XXXXXXXXXX.

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanej zo dňa 1.7.2010 vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu splatných faktúr za poskytované služby za obdobie 03/2010 až 05/2010 v celkovej výške 124,93 eur. Zároveň upozornil žalovanú, že je povinná z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmlúv o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu, a to v celkovej výške 331,94 eur. Pohľadávku pozostávajúcu z neuhradených faktúr za poskytnuté elektronické komunikačné služby a zo zmluvnej pokuty žiadal žalobca uhradiť najneskôr do 15.7.2010. Podľa pripojenej kópie doručky, pokonávku žalovaná prevzala 6.7.2010.

Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanej faktúry, a to faktúru

č. 8787358812 zo dňa 15.5.2010 na sumu 39,71 eur s dátumom splatnosti do 29.5.2010, č. 8537602913 zo dňa 15.5.2010 na sumu 10,65 eur s dátumom splatnosti do 29.5.2010 č. 8786853047 zo dňa 15.4.2010 na sumu 63,64 eur s dátumom splatnosti do 29.4.2010 č. 1007035023 zo dňa 15.4.2010 na sumu 1,33 eur s dátumom splatnosti do 29.4.2010, č. 8786346641 zo dňa 15.03.2010 na sumu 59,60 eur s dátumom splatnosti do 29.3.2010.

Neoddeliteľnou súčasťou zmlúv boli Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“).

Zo Všeobecných podmienok, a to z článku 17 bodu 17.5 vyplýva, že zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi Účastníkom a spoločnosťou Orange Slovensko, teda účastníkmi tohto konania, ktoré nie sú v Zmluve a Všeobecných podmienkach výslovne upravené, sa riadia ustanoveniami zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a ak tieto nie sú upravené, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa bodu 4.4 písm. a) článku 4 Všeobecných podmienok poskytovania verejnej elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“) spoločnosť Orange Slovensko je oprávnená odstúpiť od zmluvy, ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti.

V zmysle bodu 4.10 článku 4 Všeobecných podmienok ukončením platnosti zmluvy nezaniká povinnosť účastníka uhradiť cenu poskytnutých služieb, ako aj uhradiť všetky iné peňažné záväzky voči spoločnosti Orange Slovensko a súčasne vysporiadať všetky svoje ostatné záväzky voči spoločnosti Orange Slovensko. Spoločnosť Orange Slovensko pri zániku zmluvy zašle účastníkovi konečné vyúčtovanie, ktoré je účastník povinný uhradiť.

Podľa bodu 6.2 článku 6 Všeobecných podmienok okrem povinností upravených v týchto všeobecných podmienkach je účastník povinný používať službu iba v súlade s príslušnou zmluvou alebo jej dodatkom, zákonom a Všeobecnými podmienkami, platiť cenu za poskytnuté služby podľa zmluvy a podľa cenníka, ako aj cenu za iné služby až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní v súlade s ustanovením článku 11 bod 11.8 týchto Všeobecných podmienok.

V zmysle bodu 11.14 článku 11 Všeobecných podmienok spoločnosť Orange Slovensko má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej ceny účastníkovi poskytnutej alebo účastníkom požadovanej služby za každý deň omeškania až do jej zaplataenia, ak je účastníkom právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške.

Podľa § 517 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadza Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka. Ku dňu 16.7.2010 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9 % ročne.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej

telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods.4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“) vyplýva, že účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Z § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa §544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako

spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy s dodatkom, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu.

Súd vyhodnotil aj zmluvný vzťah medzi účastníkmi zo zmluvy č. A3325857 zo dňa 3.11.2007 ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 3.11.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z.z., ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluvy uzavreté medzi účastníkmi sú teda spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že sporné zmluvy je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy, je potrebné na ne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o pripojení, na základe čoho boli žalovanej poskytované dohodnuté služby, no táto suma za služby tak, ako jej boli vyčíslené v jednotlivých faktúrach neuhradila. Na základe vyššie uvedeného je súd toho názoru, že nárok žalobcu na zaplatenie ceny za poskytnuté služby v sume 74,28 eur je opodstatnený. Výška neuhradených súm za služby je zrejme jednak z vyššie uvedených faktúr, prehľadu faktúr žalovanej a pokusu o pokonávku zo dňa 1.7.2010.

Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorú jej žalobca v pokuse o pokonávku na plnenie poskytol, dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením §517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu, a to vo výške 9 % ročne.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení č. A3799815 a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na

jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ

zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji zariadenia. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb. Teda žalobcovi v tejto situácii, keď žalovaná sa zaviazala platiť pravidelne mesačne paušálny poplatok vo výške 7,86 eur, vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur (žalobca požaduje zníženú zmluvnú pokutu v sume 132,41 eur), čo vo vzťahu k tomuto mesačnému poplatku predstavuje 42-násobok.

Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ju zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Táto skutočnosť spôsobuje neprijateľnosť a v ďalšom aj neplatnosť zmluvnej podmienky, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie tak, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ zmluvu neuzavrie. Spotrebiteľ má objektívne iba nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné písmo, akými sú všeobecné zmluvné podmienky, ale i zmluva o pripojení, vrátane jej dodatku napísané, ale tiež pre komplikovanú slovnú formuláciu a množstvo zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je schopný v krátkom čase pochopiť, zvážiť a následne sa rozhodnúť.

Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemalo mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a preto neplatná.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

S ohľadom na vyššie uvedené súd vyhodnotil zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Súd preto žalobu žalobcu v časti nároku na zaplatenie pokuty vo výške 132,41 eur spolu s jej príslušenstvom zamietol.

Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010 a 18Co/136/2010, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 206,69 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 74,28 eur spolu s príslušenstvom. Žalobcov úspech tak predstavoval 35,94% a neúspech 64,06 %. Úspešnejšiemu žalovanému tak vznikol nárok na náhradu trov konania (v rozsahu 28,12 % po odrátaní neúspechu žalovaného od jeho úspechu), avšak tomuto žiadne trovy konania nevznikli, preto súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.